

20 finnes endast nedre delen av en rak stav bevarad. 21 har utom hst en bst på h. sidan i behåll. Möjligen finnes ett svagt spår av bst även på v. sidan, men det är högst ovisst. Sålunda **k** eller **m** (däremot icke **f**). 40 **e** har en prick mitt på staven, som förefaller vara ristad. Icke stungna äro däremot 16, 27, 64 och 74 **i**. Av 41 **l** finnes utom hst möjligen v. sidan av bst bevarad. — Rudbeck: Mellan 1 och 2 ett tomrum på teckningen, och Sæve antager därför, att »2 eller 3 runor icke kunna urskiljas i det första ordet, hvilket gör det okänneligt». 5 **a**. Skadorna i tredje namnet synas ha varit lika stora som nu. 20 är sålunda oviss. 21 är på litografien **m**, men på teckningen i ATA är h. bst prickad, sålunda oviss. 37—40 **kaini**. 58 **i**; 63—68 **uinmar**. Sista runan, 75 **n**, saknas. — Dybeck: 1—4 **haur**, 5 **n**, 21 **k**, 37—40 **kaini**. Efter 40 **i** synes på Dybecks teckning + **li**. 58 **a**, 65 **h**, 75 **n**. — Boije: 5 **n**, 21 **k** eller **m** (1 cm. ovan h. bst kan en bst ha utgått t. v., »nedre kanten möjl. kvar»), 37—40 **kari** (**kare**?). — Brate: 5 **n**, 21 **k**, 37—40 **kare**.

15—22 **sihia--r** kan vara *Siglæikr* eller *Sighialmr*. Det senare torde vara sannolikast på grund därav, att samma efterled *-hialmr* ingår i namnet på en broder, *Vihialmr*. Mansnamnet *Sighialmr* är känt från tvenne uppländska inskrifter (L 32 Våppeby, Kalmar sn, och L 36 Övergrans kyrka), avseende samma person, och en gottländsk (L 1697 Rute sn). Om *Vihialmr* (eller *Vighialmr*) se Sö 209. 1—4 **haur** kan knappast återgiva något förut känt namn. Det förefaller ha ändats på *-urr* (jfr isl. *Gizurr*, *Qzurr* o. a.). Sæve ifrågasätter en felristning för **haukr**, men detta förefaller föga sannolikt på denna så omsorgsfullt utförda sten. Anmärkningsvärt är dock, att runor blivit uteglömda: ett **i** i 59—62 **aftr** och ett **u** i 69—72 **fabr**. *Karl* och *Kari* äro vanliga namn (om det senare se Sö 217). Faderns namn, *Vigmarr*, förekommer även å Öster Bröta-stenen (Sö 292). Om förhållandet mellan de båda runmonumenten se ovan s. 266.

Vårsta, Grödinge sn, Svartlösa hd.

Enligt uppgift i *Ransakningarna* 1667—84 (se ovan s. 262) fanns »Vthi Vårstadh 1 Runsten, men för några åhr sedan åhr vptagen af bönderne dhersammastädes och bruukas till Spijsels-häll». Vårsta ligger mitt emellan Lövstalund och Malmsjö, vid gamla vägen; det tillhör numera Malmsjö egendom. — Runstenen har i senare tid förgäves sökts av Dybeck (*Svenska runurkunder* 2, s. 40; *Runa*, fol., 1, s. 85), Boije och andra.

Österby, Grödinge sn, Svartlösa hd.

I *Ransakningarna* 1667—84 (se ovan s. 262) uppges, att i Österby funnos »2 Runsteenar, dhen eena ligger nedre till marken». Österby var beläget mellan Viad och Eldtomta. Det är numera avhyst och tillhör Viad egendom. — Om de båda runstenarna är icke något bekant från senare tid.

299. Huddinge kyrka, Svartlösa hd.

Pl. 149.

Litteratur: D 8vo 24. O. Hermelin, Svartlösa härad, s. 103, 123; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Dybeck a. a., originalteckning i ATA¹; Hermelin a. a.; Boije, fotografi (ATA); R. Haglund, etsning efter Boijes fotografi (ATA).

I södra väggen av Huddinge kyrka, på yttersidan, sitter denna runsten, 1,50 m. över marken. Den har blivit infogad i valvbågen till ett fönster, då detta murades igen. Stenen har därvid

¹ Afritningen, efter ett noggrant avtryck, kan betraktas såsom man hade runstenen sjelf för sig» (Dybeck).

blivit sönderslagen och tillformad för att passa in i valvbågen. Till mitten av 1800-talet var den dold under tjockt murbruk och omtalas första gången i Dybecks *Svenska runurkunder*.

Röd sandsten. Blott nedre delen av stenen finnes i behåll. Längd (över mitten) 1 m., bredd (= valvbågens höjd) 0,68 m. Ristningen är icke grunt huggen och på det hela taget väl bevarad.

Inskrift:

onunr : uk þurfa - r sino : þair kirþu bru

5 10 15 20 25 30

*Anundr ok Þorfa[*str* *moðu*]r *sina*. Þæir gærdú bro.*

»Anund och Torfast sin moder. De gjorde bro.»

Till läsningen: Runorna äro på slutet starkt sammanträngda. De ojämna linjerna röja en mindre van och säker ristare. Härpå beror säkerligen också den ovanliga form, som en del runor ha fått, särskilt **u** och **r**-runorna. Av 13 finnes endast nedre delen av en stav, troligen bst till ett **u**. 24 **i** är icke stunget. — Dybeck: 19—30 **þai-k--þu b--**. — Hermelin: 19—30 **þair kirþu bru**.

Första namnet har utan tvivel varit *Anundr*; en **t**-runa har av ristaren blivit uteglömd mellan 4 **n** och **r**. Andra namnet skall suppleras *Þorfastr*. Framför 15—18 **sino** har stått ett kvinnligt släktskapsord i ack., sålunda antingen *moður* eller *systur*. Det förra är övervägande sannolikast. Den ofullständigt bevarade inskriften har sålunda meddelat, att två (eller flera) söner ha låtit resa stenen till minne av sin moder. — Såväl *Anundr* som *Þorfastr* äro tämligen vanliga namn under vikingatiden.

Inskriften tillhör den grupp av tidiga runstenar i Södermanland, som använda **o**-runan som tecken för nasalerat **a** (**onunr**, **sino**) och beteckna långt *o*-ljud med **u**-runan (**þurfa** . . ., **bru**). — Jfr Sö 303.

300. Glömsta, Huddinge sn, Svartlösa hd.

Pl. 150, 151.

Äldre avbildningar: G. Hallström, fotografier 1927 (ATA).

Runristning i fast berg omkring $\frac{1}{2}$ km. SV om Glömsta gård, på södra sidan av den av en bäck genomflutna dalgång, vari vägen Fittja-Huddinge går fram. Från denna väg utgår ungefär mitt för Glömsta gård en sidoväg som i sydvästlig riktning leder till Tullinge. Omkring 25 m. Ö om Tullinge-vägen befinner sig ristningen, längst ned i den lövskogsklädda bergbacken och sålunda helt nära kanten mellan denna och åkerjorden nedanför. Ristningsytan är vänd mot N och bildar ungefär 60° vinkel mot marken. — Ristningen upptäcktes år 1927.

Avståndet från ristningens nedersta del till marken är 0,62 m. Ristningens höjd 1,02 m., bredd 0,90 m. Linjerna äro grunda, men dock fullt säkert skönjbara. Ristningen bildar en något sned och ojäm cirkel, vari upptill ett enkelt kors är infällt. Inskriften börjar upptill t. h., utan skiljetecken.

Inskrift:

suerkir : lit : boro : kiara : aftir . erinkuni . moþur

5 10 15 20 25 30 35

Sværkir let bro gæra æftir Æringunni, moður.

»Sverker lät göra bron efter Ärengunn, [sin] moder.»

Till läsningen: 3 **e** har en vinkelrät utvidgning mitt på hst; sålunda stunget. 25 **e** har en tydlig fördjupning med obetydlig utvidgning åt sidorna. Ostungna äro 9 **i**, 15 och 29 **k**. 17 **a**